

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ตำรวจ” มีความเป็นมาควบคู่กับวิวัฒนาการของสังคม กล่าวคือ การที่สมาชิกในสังคมจะอยู่รวมกันได้อย่างสงบสุขนั้น ย่อมต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้ทุกคนถือปฏิบัติโดยทั่วกัน และต้องมีการรักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อมิให้ผู้ใดละเมิด หากมีการละเมิดก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหน้าที่ในการรักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว ได้มีการวิวัฒนาการเรื่อยมาจนเป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งเรียกว่า “ตำรวจ” มีหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันเหตุร้ายไม่ให้เกิดขึ้น การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการรักษาความมั่นคงภายในของรัฐ โดยหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจในสังคมปัจจุบันมีขอบเขตกว้างขวางมาก จนมีผู้กล่าวกันว่าตำรวจมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมแทบทุกอย่างในสังคม ไม่ว่าจะเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม และไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม เพื่อกำหนดให้การดำเนินชีวิตของบุคคลเป็นไปตามกฎและระเบียบของสังคม เป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไว้หลายประการ โดยมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าส่วนราชการ รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางปฏิบัติราชการที่นายกรัฐมนตรีและคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความสงบสุขของสังคมและชุมชน ตลอดจนประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นสำคัญ และเนื่องจากสถานการณ์ของโลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาหลายประการ เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาแรงงาน ปัญหายาเสพติด และปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรมมีแนวโน้มสูงมากขึ้น ดังนั้นการทำงานของตำรวจในยุคปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในสภาวะขาดแคลนด้านกำลังพล และอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ จึงต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่อย่างมีอาชีพ โดยมุ่งเน้นก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

หากแต่หน้าที่และภารกิจที่หลากหลาย ไม่ว่าในการรักษาความสงบเรียบร้อย การสืบสวนสอบสวน คดีอาญา การให้ความคุ้มครองป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือการรักษาความมั่นคงภายในของชาตินั้น หากตำรวจจะต้องปฏิบัติงานโดยลำพังแล้วย่อมจะทำให้ประสบผลสำเร็จได้น้อยมาก โดยเฉพาะในเรื่องปัญหาอาชญากรรม ซึ่งเป็นปัญหาพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมจะต้องร่วมกันรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาในขอบเขตที่เหมาะสม^๑

ฉะนั้น ความร่วมกันสนับสนุนระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคมและกระบวนการปฏิบัติ กล่าวคือ ในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคม อาชญากรรมได้ส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน อีกทั้งปัจจัยของอาชญากรรมส่วนหนึ่งมีบ่อเกิดจากความเสื่อมโทรมของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงรักษาไว้ซึ่งความผาสุกปลอดภัยในสังคมหนึ่งนั้น ย่อมเป็นภาระหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในสังคม มิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะตำรวจหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมใดๆ ซึ่งเป็นเพียงระบบย่อยส่วนหนึ่งในสังคมส่วนรวมเท่านั้น ส่วนในแง่ของกระบวนการปฏิบัติ เป็นที่ยอมรับกันว่า ในการพยายามสืบสวน ติดตามจับกุมหรือแสวงข้อเท็จจริงแห่งคดี ถ้าปราศจากความยินยอมรับรู้ หรือได้รับความร่วมมืออย่างแท้จริงจากประชาชนแล้ว ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมย่อมจะลดน้อยลงไป ยิ่งไปกว่านั้น ถึงแม้จะมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งได้รับการอบรมฝึกฝนเป็นอย่างดี เพียบพร้อมบริบูรณ์ไปด้วยปัจจัยการปฏิบัติเพียงใดก็ตาม การรณรงค์ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมก็จะประสบความล้มเหลวลงได้อย่างน่าเสียดาย ถ้าประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับตำรวจ ดังนั้น ความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน ซึ่งได้แก่ การแสดงออกซึ่งท่าที ทศนคติ สนองตอบระหว่างตำรวจกับประชาชนในฐานะที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็เป็นผู้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นของสังคมร่วมกัน จึงเป็นสิ่งที่ตำรวจจะต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นเพราะความร่วมมืออันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนจะเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบสุขของสังคม ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องแสวงหาวิธีการหรือมาตรการอันเหมาะสมที่จะสร้างความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีกับประชาชน ตลอดจนรักษาความสัมพันธ์ที่ดีนั้นไว้ให้ยืนยาวตลอดไป

สถานีตำรวจเป็นหน่วยงานที่สำคัญหรือเป็นหัวใจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปรียบเสมือนบ้านที่เต็มไปด้วยความอบอุ่น เป็นมิตร เป็นกันเอง เป็น “บ้าน” ที่ประชาชนสามารถเดินเข้ามาปรึกษาหารือ หรือขอความช่วยเหลือได้โดยไม่รู้สีกเคอะเขินห่างไกล และสามารถกลับไปด้วยความประทับใจ มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชนตลอด ๒๔ ชั่วโมง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

^๑ ประพันธ์ วิวาศุทธิ์, แนวทางเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๔๙), หน้า ๒.

ตำรวจประจำสถานีตำรวจต่างๆ เหล่านั้น ต้องสัมผัสกับประชาชนตลอดเวลาในฐานะเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ จึงอาจกล่าวได้ว่า งานตำรวจระดับสถานีตำรวจซึ่งถือเป็นหัวใจและยุทธศาสตร์ (จุดแตกหัก) ในการอำนวยความสะดวก การให้บริการและช่วยเหลือประชาชนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยการให้บริการดังกล่าว เป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือที่ตำรวจจะได้รับจากประชาชนมากยิ่งขึ้น การดำเนินการในการให้บริการแก่ประชาชนนั้น กระทำได้หลายรูปแบบการนำบริการต่างๆ ไปสู่ประชาชนและรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของตำรวจ ซึ่งการพิจารณาว่าจะใช้รูปแบบใดแก่ประชาชนกลุ่มใดนั้น จะต้องพิจารณาความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น การสร้างสัมพันธ์กับบุคคลในทางดี มีประโยชน์แก่งานตำรวจอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นปฏิบัติงานในเรื่องใดๆ มักจะได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือด้วยความเห็นอกเห็นใจจากสังคมอยู่เสมอ แต่พึงระมัดระวังอย่าให้เกินขอบเขตจนเป็นความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งอาจจะทำให้บุคคลอื่นสำคัญผิดในข้อเท็จจริงและไม่ก่อให้เกิดผลดีแก่ทางราชการขึ้นได้ ทำอย่างไร ตำรวจจึงจะสามารถสร้างสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมได้ ถึงแม้จะไม่ถูกกับนิสัย แต่ก็ต้องกระทำเพื่อให้สามารถเข้าได้กับทุกคนอย่างเหมาะสม พยายามทำงานให้ดี ทำให้สัมฤทธิ์ผล และรักษาไว้ซึ่งคุณลักษณะท่าทีตำรวจตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการอย่างสมเกียรติ เพื่อจะได้ชนะใจคนและสามารถครองใจทุกคนได้ในที่สุด ทุกขณะที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ต่อหน้าบุคคลโดยทั่วไปจะต้องระลึกถึงสิทธิมนุษยชนและตำรวจก็คือประชาชน คนหนึ่ง ซึ่งได้รับเกียรติให้มีหน้าที่และอำนาจภายในขอบเขต กฎหมาย ขนบธรรมเนียม และศีลธรรมอันดี การปฏิบัติต่างๆ จะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมให้ได้ทั้งผลของงานและความเห็นอกเห็นใจจากบุคคลทุกฝ่าย พึงระมัดระวังมิให้การปฏิบัติใดๆ อันเป็นสาเหตุที่อาจจะกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ที่ดีต่อสังคม เว้นแต่จำเป็นและสุดวิสัยที่จะหลีกเลี่ยงได้เพื่อความสงบสุขของสังคมส่วนรวม ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้าปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนย่อมรักและศรัทธา แต่ถ้าปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีหรือมีประสิทธิภาพต่ำ ประชาชนย่อมเสื่อมศรัทธาและสังคมไม่ยอมรับ

งานของตำรวจในระดับสถานีตำรวจนั้นแบ่งออกเป็นงานใหญ่ อาทิ งานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม งานสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด งานสอบสวนอำนวยความสะดวกในคดีอาญา และงานให้บริการประชาชนหรือการช่วยเหลือประชาชนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งลักษณะของการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับสถานีตำรวจในด้านต่างๆ เหล่านั้น โดยรวมแล้วก็คือ “เรื่องการให้บริการประชาชน” นั่นเอง ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนที่มาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจนั้น ทุกท่านมีเรื่องเดือดร้อนหรือมีปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อขจัดปัดเป่าความเดือดร้อนนั้น หรือเพื่อช่วยกันผ่อนคลายและบรรเทาความทุกข์ร้อนต่างๆ เหล่านั้น ให้หมดสิ้นไปหรือให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเป็นที่พึงของประชาชนได้อย่างแท้จริง แต่ในความเป็นจริงยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจบางนายขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ประชาชนผิดหวังหรือเสื่อมศรัทธา

เป็นเหตุให้กระทบต่อภาพลักษณ์ของตำรวจและรวมตลอดทั้งองค์กรของตำรวจด้วย จะก่อให้เกิดผลเสียแก่ตำรวจหลายประการด้วยกันคือ

๑) ทำให้อาชีพตำรวจเป็นที่จึงเกลียดชัง ไม่ได้รับความเคารพนับถือเท่าที่ควร และอาจทำให้ตำรวจหมดความภูมิใจในศักดิ์ศรีของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้^๒

๒) มีผลการพบต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยตำรวจอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือหรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งข่าวอาชญากรรม หรือการเป็นพยานในคดีอาญาที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ย่อมกระทบต่อประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจ

๓) มีผลกระทบต่องานหน้าที่ตำรวจโดยตรง กล่าวคือ ตำรวจอาจถูกทำร้ายหรือต่อสู้อย่างรุนแรงอันสืบเนื่องจากประชาชนขาดความเคารพยำเกรงได้

๔) มีผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชน เพราะหากความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนไม่ดีแล้ว ย่อมไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายย่อมมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชนได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติถึงสาระสำคัญหลายประการที่เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยของประชาชน โดยเฉพาอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมนั้น ได้นำไปสู่การสร้างค่านิยมที่โปร่งใส และระบบการตรวจสอบ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนมีบทบัญญัติให้รัฐจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ไว้อีกส่วนหนึ่งด้วย^๓

หลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) นั้น นับเป็นมิติของกระบวนการทัศน์ใหม่ของการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การเน้นบทบาทของผู้บริการงานภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการที่มีคุณภาพสูง ตามที่ประชาชนต้องการ สนับสนุนให้เกิดความเป็นอิสระในการบริการงานแต่ละระดับมากขึ้น การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีคุณภาพด้วยระบบ “ธรรมาภิบาล” จึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กร ที่ต้องอาศัยการปรับตัวและเตรียมความพร้อมของประชาชนและผู้บริหารในทุกระดับ^๔ เป็นไปตามหลักรัฐธรรมนูญแห่ง

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓.

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔, ตอนที่ ๔๗ ก (๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐), หน้า ๑๖-๑๗.

^๔ ไชวัฒน์ คำชู และคณะ, ธรรมาภิบาล, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์น้ำฝนจำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๒๕.

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๕ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามมาตรา ๗๘ (๔) ระบุว่า พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ^๕ เพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน

นโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนางานสถานีตำรวจและหน่วยบริการประชาชนโดยเน้นให้สถานีตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง ให้สถานีตำรวจพิจารณาจัดตั้งหน่วยบริการประชาชนและหน่วยบริการประชาชนเคลื่อนที่ เพื่อกระจายการบริการอย่างทั่วถึงตามสภาพพื้นที่และตอบสนองความต้องการของประชาชน ขยายและเพิ่มช่องทางการให้บริการอย่างทั่วถึง ลดขั้นตอนและลดระยะเวลาการปฏิบัติในลักษณะการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว และพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานบริการประชาชนให้มีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ให้เกียรติ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง^๖

ดังคำกล่าวที่ว่า “องค์รวมของสังคมคือศีลธรรมหรือการอยู่ร่วมกันอย่างถูกต้อง” ดังนั้น การทำอะไรโดยไม่คำนึงถึงการอยู่ร่วมกัน คือการขาดศีลธรรม เมื่อขาดศีลธรรม สังคมย่อมตั้งอยู่ไม่ได้

“ศีลธรรม” คือคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าบุคคลใด จะยากดีมีจนหรือถูกจัดอยู่ในชนชั้นใดของสังคมก็ตาม ความเป็นผู้มีศีลธรรมนั้นย่อมขาดเสียมิได้โดยเฉพาะบุคคลที่มีอำนาจอยู่ในมือ บุคคลที่ได้รับเกียรติให้เป็นผู้รักษากฎหมาย ดูแลประชาชนพลเมืองให้มีชีวิตอยู่อย่างสันติ ศีลธรรมในตัวพวกเขาเหล่านั้น ยิ่งควรจะสูง คู่ควรต่อเกียรติและความไว้วางใจที่ประชาชนและสังคมมอบให้ ศีลธรรมก็คือสิ่งที่ประชาชนต้องการจากพวกเขาเหล่าผู้พิทักษ์สันติราษฎร์แต่ในสถานการณ์ในปัจจุบันนี้ ตำรวจในหัวใจประชาชนเป็นเช่นไร ตำรวจเป็นที่พึ่งยามยากของประชาชนตาต้าๆ ผู้ที่ทำมาหากินอยู่ในสภาพสังคมที่ต้องดิ้นรนเพื่อการอยู่รอดเช่นทุกวันนี้ จะเหตุวุ่นเหตुर้ายปัญหาน้อยใหญ่ ก็คงต้องพึ่งพาตำรวจ ตำรวจเองก็ควรเข้าใจว่า ในความเป็นจริงแล้วคงไม่มีใครที่อยากจะไปสถานีตำรวจหรืออยากพบตำรวจแน่ ถ้าไม่จำเป็น

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔, ตอนที่ ๔ ก (๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐), หน้า ๒๒.

^๖ ตำรวจแห่งชาติ, สำนักงาน, นโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๕), หน้า ๗.

จากประสบการณ์ตรงและการบอกเล่าจากผู้คนรอบข้างมักพบว่า บุคลิกหรือคุณลักษณะของตำรวจที่ควรจะเป็นผู้รักษานบริการและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนจะยิ่งเปลี่ยนแปลงไปถ้าพวกเขายังมีศถาบรรดาศักดิ์สูงขึ้น และเป็นลักษณะภายนอกที่ดูคล้ายๆ กันเสียด้วยในแต่ละนายเรียกว่า ยิ่งใหญ่ยิ่งหยิ่ง ประชาชนเปรียบเสมือนคนที่อยู่ต่างชนชั้น ซึ่งลาภยศสรรเสริญเหล่านั้นความจริงมันเป็นแค่สิ่งสมมุติ อาจเปรียบเป็นหัวโขนที่ต้องสวมใส่ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสังคมเท่านั้น

เกียรติยศของตำรวจที่จริงแล้วหาได้อยู่ที่ยศที่อยู่หน้าชื่อของพวกเขาไม่หากแต่อยู่ที่สามัญสำนึกของความเป็นผู้มีศีลธรรมจรรยา เป็นผู้มีคุณธรรมในใจและปฏิบัติหน้าที่โดยชอบต่างหาก หากจะถามว่า “ประชาชนต้องการอะไรจากตำรวจ” ตอบอย่างชัดเจนว่า “ประชาชนหวังพึ่งพาตำรวจที่รักศักดิ์ศรี เห็นความทุกข์ยากของประชาชนเป็นเรื่องของตนเอง ยิ้มแย้ม แจ่มใส ด้วยไมตรี ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงใจ ไม่เห็นแก่พวกพ้อง ยึดมั่นในศีลธรรมและใช้หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่” ถ้าทำได้เช่นนี้ประชาชนที่หนีร้อนมาพึ่งเย็นก็คงได้เย็นสมใจ ไม่ต้องร้อนรนทุกข์ยากยิ่งขึ้นไปอีกอย่างที่เป็นอยู่จากฝีมือของตำรวจบางคน

องค์การตำรวจเองควรมีวิธีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอว่า ตำรวจคนใดที่ทำให้องค์กรของท่านเสื่อมเสีย ให้ตำรวจท่านนั้นได้ปรับปรุงพัฒนาตนเอง สมกับที่ท่านรับเงินเดือนจากภาษีของประชาชน และถือเป็นคนของแผ่นดิน เพราะต้องคอยดูแลทุกข์สุขของประชาชนและรักษาความสงบสุขบนผืนแผ่นดินไทยนี้ “อย่างไรก็ตาม ประชาชนยังจะรักและให้เกียรติตำรวจเสมอ トラบเท่าที่ตำรวจยังรักและให้เกียรติตนเอง” ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและประชาชนมีความศรัทธาเชื่อมั่น ได้กำหนดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ เป็นกรอบการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจให้มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณที่ดีและเป็นมาตรฐาน

ศาสนาพุทธถือได้ว่าเป็นศาสนาที่อยู่คู่กับชนชาติไทยมานานเท่าที่มีการบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ก็ทรงเป็นพุทธมามกะ จนสามารถเรียกได้ว่าเป็นศาสนาประจำชาติไทย เมื่อกล่าวถึงวิถีไทย ชายไทยในอดีตได้นำเอาศาสนาพุทธเข้ามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างกลมกลืน โดยจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับวัดนั้นแทบแยกออกจากกันไม่ออก ชายไทยในสมัยโบราณนิยมการบวชเป็นพระเมื่ออายุได้ ๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยถือว่าได้เรียนรู้หนังสือ เรียนรู้ธรรมะ ได้รับการกล่อมเกล่าจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรมแล้ว จึงมีความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้ทำงานในด้านต่างๆ ได้อย่างสนิทใจ อาจกล่าวได้ว่าวิถีพุทธและวิถีไทยเป็นของคู่กันมาแต่อดีต

ด้วยเหตุที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความต้องการที่ศึกษาค้นคว้า หลักคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ศึกษาคุณลักษณะและภารกิจในการพัฒนาโรงพักเพื่อประชาชน เพื่อนำเสนอรูปแบบโรงพักวิถีพุทธเพื่อประชาชน อันเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ และประชาชน

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑.๒.๑ เพื่อศึกษา คุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ๑.๒.๒ เพื่อค้นหาแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงพักแม่วาง เพื่อก้าวสู่การเป็นโรงพักวิถีพุทธ
- ๑.๒.๓ เพื่อเสนอรูปแบบโรงพักวิถีพุทธเพื่อประชาชน สถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

- ๑.๓.๑ หลักคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ว่าไว้อย่างไร
- ๑.๓.๒ แนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงพักแม่วาง เพื่อก้าวสู่การเป็นโรงพักวิถีพุทธ เป็นอย่างไร
- ๑.๓.๓ รูปแบบโรงพักวิถีพุทธเพื่อประชาชน สถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ควรเป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในด้านเนื้อหาและเอกสารดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

- ๑) ศึกษาจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) คือ พระไตรปิฎก ภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยศึกษาหลักธรรม คือ หลักสังคหวัตถุ ๕ หลักอคติ ๔ หลักสัปปริสธรรม ๗ หลักศีล ๕ หลักพรหมวิหาร ๔ และหลักไตรสิกขา
- ๒) ศึกษาจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ หนังสือ บทความ บทวิจารณ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความทางวิชาการ เกี่ยวกับคุณธรรม และจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ และจรรยาบรรณของตำรวจ
- ๓) ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๑๕ ท่าน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) คือ หัวหน้าสถานีดารวจ หัวหน้าแผนก ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา ซึ่งปฏิบัติงานในสถานีดารวจภูธรแม่วาง นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา และข้าราชการและประชาชนในพื้นที่ จัดเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ หัวหน้าสถานีดารวจ ข้าราชการตำรวจ จำนวน ๓ คน กลุ่มที่ ๒ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ ท่าน และกลุ่มที่ ๓ ข้าราชการและประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๙ คน รวมทั้งหมด ๑๕ รูป/คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดเขตพื้นที่คือ สถานีดารวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงพักเพื่อการก้าวสู่โรงพักวิถีพุทธ ไว้ดังนี้

๑.๕.๑ โรงพัก หมายถึง สถานีดารวจ อันเป็นสถานที่ทำการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๑.๕.๒ โรงพักวิถีพุทธ หมายถึง สถานีดารวจที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในการปฏิบัติศีล ๕ เป็นตำรวจผู้คอยดูแลและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ประชาชน และเป็นผู้ชักนำประชาชนไปสู่จิตวิญญาณเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนากับชุมชน รวมถึงการจัดบริบทของสภาพแวดล้อมให้เกื้อกูลต่อการยึดโยงอยู่ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

๑.๕.๓ การให้บริการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการด้วยความพึงพอใจ

๑.๕.๔ ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อผู้ให้บริการ พอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ

๑.๕.๕ คุณธรรม หมายถึง หลักของความดีงาม ความถูกต้อง ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๑.๕.๖ จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมในการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ควรปฏิบัติที่พึงงามเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับชมชอบหรือยอมรับของสังคม เพื่อความสันติสุขแห่งตนเอง และความสงบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวม

๑.๕.๗ หลักธรรมาภิบาล (Good Governamce) หมายถึง หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ๖ หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๕.๘ วิถีพุทธ หมายถึง วิถีวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่ จนมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก พุทธธรรม เป็นองค์ความรู้ที่มุ่งเน้นให้เข้าใจธรรมชาติของโลกและชีวิต ให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม คือ การกิน อยู่ ดู ฟัง และการมีชีวิตที่บริสุทธิ์ ทำให้ผู้ศึกษาและปฏิบัติตามพุทธธรรมมีความสุข ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยให้คนรอบข้างและสังคมมีความสุขไปด้วย

๑.๕.๙ หลักพุทธธรรม หมายถึง หลักธรรมที่นำประกอบวิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาโรงพักเพื่อการก้าวสู่โรงพักวิถีพุทธของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักสังคหวัตถุ ๕ หลักอคติ ๔ หลักสัปปริสธรรม ๗ หลักพรหมวิหารธรรม หลักศีล ๕ และหลักไตรสิกขา ซึ่งหลักธรรมดังกล่าวนี้ สามารถบูรณาการเข้ากับแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงพักแม่วางเพื่อก้าวสู่โรงพักวิถีพุทธ

๑) หลักสังคหวัตถุ ๕ ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี, หลักการสงเคราะห์ (๑) ทาน การให้ คือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน (๒) ปิยวาจา หรือเปย์ยวัชชะ วาจาเป็นที่รัก วาจาพูดน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือกล่าวคำสุภาพไพเราะ อ่อนหวาน สมานสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตาม (๓) อัตถจริยา การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมให้ทางจริยธรรม (๔) สมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอดันเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์โดยรวมรับร่วมแก้ไข ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี

๒) หลักอคติ ๔ ฐานะอันไม่พึงถึง, ทางความประพฤติที่ผิด, ความไม่เที่ยงธรรม, ความลำเอียง (๑) ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะชอบ (๒) โทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง (๓) โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง, พลาดผิดเพราะเขลา (๔) ภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว

๓) หลักสัปปริสธรรม ๗ หมายถึง ธรรมของสัตบุรุษ ธรรมของคนดี ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ มี ๗ ประการ คือ (๑) อัมมัญญตา รู้หลักหรือรู้จักเหตุ (๒) อัตถัญญตา รู้ความมุ่งหมาย

หรือรู้เหตุผล (๓) อัตตัญญูตา รู้จักตน (๔) มัตตัญญูตา รู้จักประมาณ (๕) กาลัญญูตา รู้จักกาลเวลา (๖) ปริสัณญูตา รู้จักชุมชน สังคม (๗) ปุคคลัญญูตา รู้จักบุคคล

๔) หลักพรหมวิหารธรรม หรือพรหมวิหาร ๔ คือ ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ, ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความประพฤติ มี ๔ ประการ คือ ๑) เมตตา คือ ความรักใคร่ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า ๒) กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ๓) มุทิตา คือ ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ๔) อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง

๕) หลักศีล ๕ ศีล คือ ข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม เป็นข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว ๕ ประการ อันประกอบด้วย (๑) เว้นจากการปลงชีวิต (๒) เว้นจากการลักขโมย (๓) เว้นจากการประพฤติผิดในกาม (๔) เว้นจากการพูดเท็จ (๕) เว้นจากน้ำเมา คือ สุราเมรัย

๖) หลักไตรสิกขา คือ การศึกษาทั้ง ๓ มีหัวข้อตามหลัก (๑) อธิศีลสิกขา การฝึกศึกษาในด้านความประพฤติทางกาย วาจา และอาชีพ ให้มีชีวิตสุจริตและเกื้อกูล (๒) อธิจิตตสิกขา การฝึกศึกษาด้านสมาธิ หรือพัฒนาจิตใจให้เจริญได้ที่ (๓) อธิปัญญาสิกขา การฝึกศึกษาในปัญญาสูงขึ้นไป ให้รู้คิดเข้าใจมองเห็นตามเป็นจริง

๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

๑.๖.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) ขึ้น โดยยึดแนวทางการจัดทำแผนตามคู่มือการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘ ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รวมทั้งได้นำยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ มาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ^๗ มีรายละเอียดการบริหารงานตำรวจตามนโยบายการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

^๗ กองสารนิเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘), (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๕), หน้า ๑-๔.

๑) วิสัยทัศน์ (Vision) “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน”

ตำรวจมืออาชีพ ต้องเป็นข้าราชการตำรวจที่มีความรู้ ความสามารถ รู้ลึก รู้รอบ รู้จริง ในงานที่ทำและต้องเป็นคนดีมีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรง อุดมคติ เสียสละ ต้องขยัน และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่สำคัญที่สุดต้องตระหนักเสมอว่า เป้าหมายการทำงานของตำรวจคือ ความผาสุกของประชาชน

๒) ค่านิยมสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ค่านิยม (Core Values) หมายถึง ความคิดหรือความเชื่อร่วมกันขององค์การ ซึ่งได้รับการพิจารณาแล้วว่า มีคุณค่า มีประโยชน์ ถูกต้องเหมาะสม ดึงดูด สมควรประกาศไว้เพื่อกำกับให้บุคลากรในองค์การยึดถือและประพฤติปฏิบัติตาม อันได้แก่

สมรรถนะ	(Competency)
สุจริต เป็นธรรม	(Overall Fairness)
ประชาชนเป็นศูนย์กลาง	(people Orientrd)
บริการด้วยใจ	(Service Mind)

สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการทำงานของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

สุจริต เป็นธรรม (Overall Fairness) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เสมอภาค เที่ยงธรรม สามารถตรวจสอบได้

ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (people Orientrd) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ทั้งอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการประชาชน

บริการด้วยใจ (Service Mind) หมายถึง การมีจิตสำนึกและการให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจอย่างเท่าเทียมกัน

๓) พันธกิจ

(๑) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์และพระราชอาคันตุกะ ให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(๒) บังคับใช้กฎหมาย อำนวยความยุติธรรม ให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

(๓) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและชุมชนและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรให้เป็นที่ยึดมั่นและศรัทธา

(๔) ร่วมกันสร้างเครือข่ายชุมชนและองค์กรทุกภาคส่วน ในการแก้ไขปัญหาสังคม โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

(๕) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

(๖) ปฏิบัติภารกิจและช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามนโยบายรัฐบาลให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๔) แนวนโยบายการบริหารราชการของ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนางานสถานีตำรวจ และหน่วยบริการประชาชน^{๑๑} คือ ๑) ให้ความสำคัญแก่สถานีตำรวจ ซึ่งถือเป็นหัวใจและยุทธศาสตร์ (จุดแตกหัก) ในการอำนวยความยุติธรรมการให้บริการและช่วยเหลือประชาชน ๒) หัวหน้าสถานีตำรวจจะต้องศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักพื้นฐานการปฏิบัติงานที่ดีของหัวหน้าสถานีตำรวจ เพื่อพัฒนาให้สถานีตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างแท้จริง ๓) ให้สถานีตำรวจพิจารณาจัดตั้งหน่วยบริการประชาชนและหน่วยบริการประชาชนเคลื่อนที่ เพื่อกระจายการบริการอย่างทั่วถึงตามสภาพพื้นที่และตอบสนองความต้องการของประชาชน ๔) ขยายและเพิ่มช่องการให้บริการอย่างทั่วถึง เช่น การชำระค่าปรับคดีจราจร การรับแจ้งเหตุผ่านสื่อสารสนเทศ จุดรับแจ้งเหตุเคลื่อนที่ เป็นต้น ๕) พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานบริการประชาชนให้มีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ให้เกียรติ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและเป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างแท้จริง ๖) ให้ความสำคัญกับกระจายทรัพยากรการบริหารไปยังสถานีตำรวจและหน่วยบริการประชาชน ๗) ลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติ ในลักษณะการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ๘) สร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วนในการให้บริการและช่วยเหลือประชาชน ๙) เตรียมการและช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากสาธารณภัยอย่างต่อเนื่องจนเข้าสู่ภาวะปกติและสนับสนุนหน่วยงานเกี่ยวข้องในการบรรเทาสาธารณภัย

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานตำรวจนั้น ได้ยึดตามนโยบายการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วยวิสัยทัศน์ การเป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน ปฏิบัติพันธกิจ คือ ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ และราชวงศ์ บังคับใช้กฎหมาย อำนวยความยุติธรรม รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ร่วมกันสร้างเครือข่ายชุมชนในการแก้ไขปัญหาสังคม โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

^{๑๑} สำนักงานยุทธศาสตร์ ตร. ๒๕๕๖, “การพัฒนาสถานีตำรวจและหน่วยบริการประชาชน” ในนโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี งบประมาณ ๒๕๕๗, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๖), หน้า ๗.

พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ ปฏิบัติภารกิจและช่วยเหลือการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญในการพัฒนางานสถานีตำรวจ และหน่วยบริการประชาชนในการขับเคลื่อนนโยบาย

๑.๖.๒ หลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาโรงพักวิถีพุทธ

๑) **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี^๙** ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุหลักการของค่านิยมการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ดังนี้ “การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกัน หรือแก้ไข เยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน

๒) **พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)^{๑๐}** กล่าวว่า พุทธศาสนากับหลักธรรมาภิบาล ต้องมีองค์ประกอบ ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ธรรมาภิบาลด้านธุรกิจ คือ Economic good governance, ประเทศไทยเศรษฐกิจตกต่ำในปี ๒๕๔๐ เพราะมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ เรียกว่า ธรรมาภิบาลด้านเศรษฐกิจบกพร่อง (๒) ธรรมาภิบาล ด้านการเมือง คือ Political good governance, การเมืองลุ่มๆ ดอนๆ ปัญหารัฐธรรมนูญใช้ไม่ต่อเนื่อง เรียกว่า ธรรมาภิบาลการเมืองบกพร่อง (๓) ธรรมาภิบาลด้านราชการ คือ Bureaucracy good governance, พัฒนาประเทศที่ไร้อำนาจการทุจริตคอร์รัปชัน เราไม่ต้องพูดมากู้กันดีด้านราชการ เรียกว่าธรรมาภิบาลด้านราชบกพร่อง ทั้ง ๓ ด้านนี้ หมายถึง Processes ของการตัดสินใจที่ดีเป็นกระบวนการของการตัดสินใจหรืออำนาจสั่งการที่ดีจะเป็น Good governance คือต้องมีธรรมะประกอบ

๓) **พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)^{๑๑}** กล่าวว่า ลักษณะของพุทธธรรม หรือวิถีพุทธธรรม คือ ๑) คำสอนเป็นกลาง ปฏิบัติสายกลาง หรือลักษณะที่เป็นสายกลาง ไม่สุดโต่ง

^๙ สุตจิต นิมิตรกุล, “กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี”, **การปกครองที่ดี (Good Governance)**, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๒๔.

^{๑๐} พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), “พระพุทธศาสนากับธรรมาภิบาล”, **พุทธจักร**, ปีที่ ๖๑ ฉบับที่ ๘, (สิงหาคม ๒๕๕๐) : ๖

^{๑๑} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **รู้หลักก่อนแล้วศึกษาให้ได้ผล**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๔๗), หน้า ๗-๖๗.

๒) พุทธธรรมมีหลักการเป็นสากล หรือสอนหลักความจริงที่เป็นสากล ความจริงเป็นสิ่งที่มียู่ตามธรรมชาติ ๓) พุทธธรรมให้ความสำคัญของสาระ (ธรรม) และรูปแบบ (วินัย) ๔) พุทธธรรมสอนหลักกรรม พระพุทธศาสนา ยึดเอาการกระทำหรือความประพฤติเป็นเครื่องจำแนกคน ไม่แบ่งแยกด้วยชาติกำเนิด ผิวพรรณ เน้นการรับผิดชอบต่อการกระทำของตน ๕) สอนให้มองความจริงโดยแยกแยะ จำแนก ครบทุกด้านทุกมุม ตัวอย่างเช่น มีผู้ถามเรื่อง การพูดว่าสิ่งใดควรพูด สิ่งใดไม่ควรพูด ๖) หลักการสำคัญของพุทธศาสนา คือ มุ่งอิสรภาพ ๗) เป็นศาสนาแห่งปัญญา ให้ความสำคัญแก่ ศรัทธาศีล สมาธิ จินตปัญญา ๘) สอนหลักอนัตตา ๙) การมีทัศนคติที่มองสิ่งทั้งหลายตามความสัมพันธ์แห่งเหตุ และปัจจัย ๑๐) ยืนยันในศักยภาพสูงสุดของมนุษย์ เชื่อว่ามนุษย์ประเสริฐด้วยการฝึกฝนพัฒนา ๑๑) เป็นศาสนาแห่งการศึกษา นำเอาการศึกษาเข้ามาเป็นสาระสำคัญ เป็นเนื้อแท้ของการดำเนินชีวิต ๑๒) ให้ความสำคัญทั้งแก่ปัจจัยภายใน (โยนิโสมนสิการ) และปัจจัยภายนอก (กัลยาณมิตรที่ดี) ๑๓) สอนให้ตื่นตัวด้วยความไม่ประมาท ๑๔) สอนให้เห็นทุกข์แต่เป็นสุข ๑๕) มุ่งประโยชน์สุขเพื่อมวลชน

๔) พุทธทาสภิกขุ^{๑๒} ได้กล่าวถึงความสำคัญของพุทธธรรมว่า การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพการงานประเภทใดสรุปได้ว่า หน้าที่หรืออาชีพเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการที่จะเข้าถึงธรรม การที่จะรู้จักโลกหรือสิ่งทั้งหลายทั้งปวงดีว่าอะไรเป็นอะไร จำต้องมีการทำสิ่งหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ เช่น อาชีพให้ลุ่ลงไปได้ด้วยดีเสียก่อน การที่คนหนึ่งทำหน้าที่โดยตรงของตนโดยไม่มีมลทินต่างปรอยย่อมเป็นการเพียงพอที่จะทำให้รู้จักว่าอะไรเป็นอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็จะรู้จักชีวิตจิตใจตนเองว่าหมายความว่าอย่างไรเป็นสิ่งที่ควรยึดถือหลงใหลเพียงไรเป็นต้น ถ้าหากว่าไม่ได้ทำอะไรรจริงๆ จังๆ ให้ดีที่สุดให้ถูกต้องตามอุดมคติของอาชีพหรือของหน้าที่นั้นๆ แล้ว มันยังน้อยเกินไปสำหรับที่จะรู้จักตัวเอง รู้จักโลก รู้จักกิเลส รู้จักทุกข์และรู้จักความดับทุกข์เป็นต้น

๕) พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)^{๑๓} สังคหัตถ์ ๔ หมายถึง ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว คือยึดเหนี่ยวใจบุคคล และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี, หลักการสงเคราะห์ ๑) ทาน หมายถึง การให้ คือ เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน ๒) ปิยวาจา หรือ เปยยวัชชะ คือ วาจาเป็นที่รัก วาจาพูดดีมีน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือ กล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่กันถือ ตลอดถึงคำ

^{๑๒} พุทธทาสภิกขุ, **คู่มือมนุษย์ (ฉบับสมบูรณ์)**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๔๓), หน้า ๒๕๓.

^{๑๓} ที.ปา. ๑๑/๑๔๐/๑๖๗ ; ๒๖๗/๒๔๔, อัง.จตุกก. ๒๑/๓๒/๔๒; ๒๕๖/๓๓๕, อัง.อภฺรฺก. ๒๓/๑๑๔/๒๒๒, อัง.นวก. ๒๓/๒๐๙/๓๗๗. ดูรายละเอียดใน พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๔๒.

แสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจงใจให้นิยามยอมตาม ๓) อรรถจริยา การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม ๔) สมานัตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอด้วยปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์โดยรวมรับรู้ร่วมแก้ไข ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะบุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี

๖) พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)^{๑๔} กล่าวว่า พรหมวิหาร ๔ ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ, ธรรมประจำใจอันประเสริฐ, หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์, ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจ และกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบ ประกอบด้วย ๑) เมตตา คือ ความรักใคร่ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั้งหน้า ๒) กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ ๓) มุทิตา คือ ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข ๔) อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง

๗) พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)^{๑๕} กล่าวว่า อคติ ๔ ฐานอันไม่พึงถึง, ทางความประพฤติที่ผิด, ความไม่เที่ยงธรรม, ความลำเอียง ดังนี้ ๑) ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะชอบ ๒) โทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง ๓) โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง, พลาดผิดเพราะเขลา ๔) ภายาคติ ลำเอียงเพราะกลัว

๘) พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)^{๑๖} สัปปุริสธรรม ๗ หมายถึง ธรรมของธรรมของคนที่ ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ มี ๗ ประการ คือ ๑) อัมมัญญตา รู้หลักหรือรู้จักเหตุ ๒) อัตถัญญตา รู้ความมุ่งหมายหรือรู้เหตุผล ๓) อัตตัญญตา รู้จักตน ๔) มัตตัญญตา รู้จักประมาณ ๕) กาลัญญตา รู้จักกาลเวลา ๖) ปริสสญญตา รู้จักชุมชน สังคม ๗) ปุคคลัญญตา รู้จักบุคคล

^{๑๔} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๑๘๔/๒๒๕. และดูคำอธิบายใน พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), หน้า ๑๖๑.

^{๑๕} ที.ปา. ๑๑/๑๓๖/๑๙๖/๒๔๖/๒๔๐ ดูรายละเอียดใน พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๑๗, หน้า ๔๗๒.

^{๑๖} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๓๑/๒๖๔. ๔๓๙/๓๑๒/ องสตุตถก. (ไทย) ๒๓/๖๕/๑๑๔. ดูรายละเอียดใน พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๑๗, หน้า ๔๓๒.

๑.๖.๓ ข้อมูลกิจกรรมสถานีตำรวจภูธรแม่วาง

๑) ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่^{๑๗}

สถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ พิกัด เอ็น เอ ๗๖๔๕๘๑ อยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดเชียงใหม่อยู่ทางทิศตะวันตกของ อำเภอสันป่าตอง ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ ๓๗ กิโลเมตร มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๖๓๕ ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๕ ตำบล ๕๘ หมู่บ้าน คือ ตำบลบ้านกาดมี ๙ หมู่บ้าน ตำบลดอนเปา มี ๑๐ หมู่บ้าน ตำบลทุ่งปี มี ๑๒ หมู่บ้าน ตำบลทุ่งรวงทอง มี ๘ หมู่บ้าน และตำบลแม่วิน มี ๑๙ หมู่บ้าน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ป่าไม้ และที่ราบสูง ลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก มีที่ราบลุ่มแม่น้ำเพียงเล็กน้อยใช้เป็นที่เพาะปลูกทำนา ทำสวนและพืชไร่ โดยมีพื้นที่ป่าไม้ถึง ๕ ใน ๖ ของพื้นที่ทั้งหมด มีอาณาเขตติดต่อ ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอสันป่าตอง ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอจอมทอง อำเภอแม่แจ่ม ทิศเหนือ ติดกับอำเภอสะเมิง อำเภอหางดง ทิศใต้ติดกับอำเภอจอมทอง อำเภอดอยหล่อ

เส้นทางคมนาคมใช้ถนนสายหลักคือ ถนนสายสันป่าตอง – แม่วิน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๑๓) แต่ปัจจุบันมีเส้นทางถนนสายเชียงใหม่-หางดง-สันป่าตอง-แม่วาง ตัดผ่านใหม่ ทำให้ลดระยะเวลาในการเดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่

อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากร ทั้งหมดจำนวน ๓๑,๒๕๙ คน แยกเป็นชาย ๑๕,๔๖๘ คน หญิง ๑๕,๗๙๑ คน จำนวนครัวเรือน ๗,๗๔๘ ครัวเรือน มีประชากรชาวเขาหลายเผ่าเช่น เผ่าม้ง กะเหรี่ยง จีนฮ่อ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในตำบลแม่วิน

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตคือ ข้าว หอมหัวใหญ่ และลำไย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นับถือศาสนาอื่นเล็กน้อย เช่น ศาสนาคริสต์ มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายเป็นสังคมแห่งการเกษตรกรรม ใช้ภาษาพื้นเมืองเป็นภาษาถิ่น

ด้านการบริหารส่วนราชการนั้น สถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มีข้าราชการตำรวจ จำนวน ๗๐ คน เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน ๑๒ คน ชั้นประทวน จำนวน ๖๐ คน มีหัวหน้าสถานีตำรวจ จำนวน ๑ นาย มีตำแหน่ง ผู้กำกับการ มีรองหัวหน้าสถานีตำรวจจำนวน ๓ นาย คือ รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม และรองผู้กำกับการสืบสวน และหัวหน้าพนักงานสอบสวน(ผู้ชำนาญการพิเศษ) มีการแบ่งงานความรับผิดชอบ ๔ คือ ๑) งานป้องกันปราบปราม

^{๑๗} นโยบายและแผน, แผนก, บรรยายสรุปของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง, (สถานีตำรวจภูธรแม่วาง, ๒๕๕๗). อัดสำเนา.

แยกเป็นงานสายตรวจ งานสายตรวจตำบลหรือตำรวจตู่ยามงานจราจร งานชุมชนสัมพันธ์ ๒) งานอำนวยความยุติธรรมหรืองานสอบสวนคดีอาญา ๓) งานสืบสวน และ ๔) งานอำนวยการ

๒) การมอบหมายภารกิจในงานแต่ละด้านประกอบด้วย

๒.๑) งานฝ่ายอำนวยการ มีกำลังพล ๘ นาย รับผิดชอบงานควบคุมสั่งการ อำนวยการทุกอย่างเช่นการเงิน พัสดุครุภัณฑ์ นโยบายและแผน เติมนายงาน เลื่อนขึ้นเงินเดือน โต้ตอบเอกสาร

๒.๒) งานสายตรวจจรณยนต์ มีกำลังพล ๖ นาย แบ่งออกเป็น ๓ สาย ปฏิบัติหน้าที่สายละ ๒๔ ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น.- ๐๘.๐๐ น.ของวันรุ่งขึ้น ออกตรวจตราดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย สืบสวนหาข่าว ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รับแจ้งเหตุ ระงับเหตุด่วนเหตุร้าย ให้บริการและช่วยเหลือประชาชนทุกรูปแบบ

๒.๓) งานสายตรวจจรณจักรยานยนต์ มีกำลังพล ๘ นาย แบ่งออกปฏิบัติหน้าที่วันละ ๓ ผลัดๆ ละ ๘ ชั่วโมง ออกตรวจตราดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย เน้นเขตตรวจในเขตเทศบาล ห้างร้าน ธนาคาร ร้อนทอง บางครั้งจะสนับสนุนงานด้านจราจร

๒.๔) งานสายตรวจตำบล/ตู่ยาม ออกตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รับแจ้งเหตุ ระงับเหตุด่วนเหตุร้าย ให้บริการและช่วยเหลือประชาชนทุกรูปแบบ

๒.๕) งานจราจร มีกำลังพล ๓ นาย รับผิดชอบอำนวยความสะดวกในด้านการจราจร เน้นให้บริการแก่เด็กนักเรียน การให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน ประชาชนทั่วไป กวดขันวินัยจราจร

๒.๖) งานชุมชนสัมพันธ์ มีกำลังพล ๗ นาย รับผิดชอบ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ ช่วยเหลือประชาชนในทุกรูปแบบ การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานอื่น

๒.๗) งานสืบสวน มีกำลังพล ๖ นาย รับผิดชอบสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดหลังเกิดเหตุตามหมายจับ และก่อนเกิดเหตุในคดียาเสพติด อาวุธปืน คดีรัฐเป็น ผู้เสียหาย

๒.๘) งานสอบสวน หรืองานอำนวยความยุติธรรม และงานบริการบนสถานี ตำรวจ มีกำลังพล ๑๒ นาย รับผิดชอบ รับแจ้งเหตุ ตรวจค้นตัวบุคคลและสถานที่ต่างๆ เพื่อหาพยานหลักฐาน การจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ ออกหมายเรียก ยึดวัตถุพยานไว้เป็นพยานหลักฐานในคดี ควบคุมผู้ต้องหาไว้ทำการสอบสวน ให้ประกันตัวผู้ต้องหาระหว่างสอบสวน เป็นผู้ยื่นคำร้องขอหมายจับ หมายค้น ต่อศาล เพื่อทำการสอบสวนไว้เป็นพยานหลักฐานในคดี การตรวจตัวผู้เสียหาย การตรวจตัวผู้ต้องหา หรือตรวจสิ่งของ เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในคดี การตรวจสถานที่เกิดเหตุเพื่อ

ค้นเพื่อพบสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำผิด หรือได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำผิด การตรวจชั้นสูตรพลิกศพ กรณีการตายโดยผิดธรรมชาติ การเปรียบเทียบปรับคดีอาญา และจรรยา การคืนของกลางในคดีอาญา คนหายพลัดหลง ฯลฯ

๓) งานการประสาน ให้ความร่วมมือ

การประสาน ให้ความร่วมมือ ร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานของทางราชการและชุมชน ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ อาทิ

๓.๑) ร่วมกับเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการออกตั้งจุดตรวจจุดสกัด เพื่อป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับ ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ

๓.๒) ร่วมกับอำเภอแม่วางและส่วนราชการอำเภอแม่วาง ในโครงการอำเภอเข้มเป็นประจำทุกเดือน

๓.๓) ร่วมกิจกรรม กับส่วนราชการของอำเภอแม่วาง โรงเรียนในเขตพื้นที่ในงาน รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ในวันต่อต้านยาเสพติดโลก

๓.๔) ร่วมกิจกรรมกับส่วนราชการอำเภอแม่วาง และประชาชนทุกหมู่เหล่า ภายในอำเภอแม่วาง โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ปลูกปลูกถวายพ่อ”

๓.๕) ร่วมกิจกรรมปรองดองสมานฉันท์ ตามโครงการของ กอ.รมน.จังหวัดเชียงใหม่

๓.๖) ร่วมกิจกรรม นำผ้าห่มกันหนาว ไปแจกจ่ายให้กับเด็กนักเรียนและผู้ด้อยโอกาส

๓.๗) ร่วมกิจกรรม การพัฒนาทำความสะอาดวัด ตามโครงการ “จิตอาสา” ของสถานีตำรวจ

๓.๘) จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจบรรยายให้ความรู้แก่ อาสาสมัครสมาชิกตำรวจบ้าน แนวทางการปฏิบัติงานร่วมกัน การติดตามเฝ้าสังเกตบุคคลที่อาจก่อเหตุร้ายในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและมีพฤติกรรมลักทรัพย์

๓.๙) ร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวง ขุนวาง โครงการหลวงห้วยตอง เพื่อติดตามเฝ้าระวังการระบาดของยาเสพติดบนพื้นที่สูง

๓.๑๐) ร่วมกิจกรรมออกเยี่ยมเยียน พบปะ ผู้ประกอบการชี้ข้าง ล่องแพ ท้องที่ตำบลแม่วิน เพื่อชักชวนความเข้าใจ และการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ทั้งนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวชาวไทยเอง

๔) การปฏิบัติราชการตามแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

๔.๑) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การประชุมชี้แจงข้อราชการต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยเหนือ ประจำทุกเดือน การประชุมแนวข้าราชการตำรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ ทุกครั้งก่อนออกปฏิบัติหน้าที่การฝึกแถว การฝึกยุทธวิธีตำรวจ และการฝึกการป้องกันตัว และการตรวจค้น การไล่ล่าคนร้าย ตามยุทธวิธีของตำรวจมีการตรวจสอบคุณภาพให้กับข้าราชการตำรวจเป็นประจำทุกปี โดยแพทย์ของโรงพยาบาลตำรวจที่อำนวยความสะดวกมาตรวจถึงสถานีตำรวจจัดสวัสดิการอาหารกลางวัน

๔.๒) ด้านพัฒนาระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร จัดห้องปฏิบัติการ (ศปท.) โดยมีข้อมูล เจ้าหน้าที่ และเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย ทำการเปิดใช้ได้ทุก ๒๔ ชั่วโมงจัดห้องสื่อสารเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสารของทุกหน่วยงานด้วยเครื่องมือการสื่อสารทุกชนิดไว้เพื่อ รับแจ้งเหตุ ควบคุมการปฏิบัติและ สั่งการ ของ สถานีตำรวจ โดยมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๔.๓) ด้านพัฒนาสถานที่ทำการ ได้พัฒนาปรับปรุงที่ทำการ ให้เป็นสะอาดเรียบร้อย มีห้องน้ำที่สะอาดรวมทั้งห้องน้ำของคนพิการไว้ต่างหาก มีที่จอดรถของผู้มาใช้บริการ และได้ปรับปรุงทัศนียภาพโดยรอบสถานีตำรวจให้ร่มรื่น สะอาดตา

๑.๖.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงพักเพื่อการก้าวสู่โรงพักวิถีพุทธของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การบริหารและการพัฒนา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

พระมหาวิโรจน์ คุตตวิโร^{๑๘} ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมด้านการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๔๗ พบว่า พระนักศึกษามีการนำหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมด้านการพัฒนาจริยธรรมของพระนักศึกษามีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมด้านการพัฒนาจริยธรรมบางข้อมีความแตกต่างกันตามพรochaของพระนักศึกษา

^{๑๘} พระมหาวิโรจน์ คุตตวิโร, “การปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมด้านการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๔๗”, รายงานวิจัย, (สถาบันวิจัยญาณสังวร, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ก.

พระครูวีรญาณสุนทร (จรินทร์ อาบคำ)^{๑๙} ศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา : กรณีศึกษาวัดตากฟ้า อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนข้อเสนอแนะ ควรจัดทำรูปแบบการฝึกอบรมให้ความรู้ที่เป็นมาตรฐานแก่พระภิกษุสามเณรผู้ศึกษาทุกระดับ ตระหนักถึงความมีระเบียบวินัยรับผิดชอบต่อนหน้าที่ จัดอบรมเป็นประจำทุกภาคเรียนในการนำเอาหลักคำสอนทางพุทธศาสนาเข้ามีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้แก่ พระภิกษุสามเณรผู้ศึกษาและปฏิบัติธรรม สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติพัฒนาด้านกาย จิตใจ และสติปัญญาให้สูงขึ้น

จรัญญา เนืองโนราข^{๒๐} ศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๔ ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความรับผิดชอบ ส่วนด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ดวงเพชร สมศรี^{๒๑} ศึกษาวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการ พบว่า วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ มี ๘ วิธี ทั้งนี้ ในทุกวิธีการได้พบปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาไม่ประสบผลสำเร็จ จึงเสนอให้นำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ (๑) วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนในการควบคุมตรวจสอบจริยธรรมของข้าราชการเพิ่มขึ้น (๒) วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วยการสนับสนุนให้ดำเนินคดี และลงโทษข้าราชการที่ประพฤติมิชอบตามบทบัญญัติของกฎหมายอย่างเคร่งครัด (๓) การต่อต้านหรือไม่สนับสนุนค่านิยมของข้าราชการตำรวจไทยที่มีอยู่แล้วในสังคม ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ (๔) ผู้บังคับบัญชาควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติราชการ (๕) การสนับสนุนให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ (๖) วิธีการส่งเสริมให้ในการ

^{๑๙} พระครูวีรญาณสุนทร (จรินทร์ อาบคำ), “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา : กรณีศึกษาวัดตากฟ้า อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^{๒๐} จรัญญา เนืองโนราข, “การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม”, **การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๕๔.

^{๒๑} ดวงเพชร สมศรี, “วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

บริหารงานราชการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (๗) วิธีการสนับสนุนให้ผู้บังคับบัญชาผู้บริหาร หรือแกนนำในการปฏิบัติราชการนำหลักธรรมมาปรับใช้ (๘) วิธีการสนับสนุนให้หน่วยงานทั้งหลายรวมทั้งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติราชการของข้าราชการด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

พันตำรวจโทปราโมทย์ จันทรบุญแก้ว^{๒๒} พบว่า มีการกำหนดเป้าหมาย (Target) ที่ชัดเจน การกำหนดแผนงานในการปฏิบัติงาน (Working) อย่างเหมาะสม มีการเลือกใช้ทรัพยากร (Resource) ที่มีความพร้อม การกำหนดแผนการประเมินหรือตัวชี้วัดความสำเร็จ (Assessment) เป็นไปได้ และผู้รับผิดชอบระดับองค์กรและระดับหน่วยงานมีการกำหนดหน้าที่ (Function) และบทบาทในการส่งเสริมยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร ทั้ง ๔ ด้าน คือ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่วนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยการนำหลักไตรสิกขามาพัฒนาบุคลากร ส่วนพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๑) การบริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อยู่ที่มีการมุ่งการปลูกฝังทัศนคติต่อการไม่ยอมรับผู้ที่มีพฤติกรรมชั่วร้าย ๒) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อยู่ที่มีการฝึกหัดตนเอง การพัฒนาทักษะการสื่อสารดี ๓) กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ อยู่ที่มีการปลูกพลังอุดมการณ์ของเจ้าที่ตำรวจให้เกิดความรัก ความศรัทธาในอาชีพ และ ๔) การส่งเสริมข้าราชการตำรวจให้มีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่และนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการซึ่งบุคลากรต้องมีความฉลาด มีสติ ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท

ดาบตำรวจวัฒนา ภัคสังข์^{๒๓} ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสถานีตำรวจภูธรหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนที่มาขอรับบริการยังไม่เข้าใจในขั้นตอนและเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจพูดจาไม่ไพเราะ เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่กระตือรือร้นในการช่วยเหลือ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ตำรวจเลือกปฏิบัติผลที่ได้คือ ประชาชนที่มาใช้บริการไม่เกิดความประทับใจ แนวทางการปรับปรุงการให้บริการประชาชนคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรพัฒนาด้านการบริการอย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดี

^{๒๒} พันตำรวจโทปราโมทย์ จันทรบุญแก้ว, “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๒๓} ดาบตำรวจวัฒนา ภัคสังข์, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสถานีตำรวจภูธรหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๕.

ยิ่งขึ้น ควรมีการอบรมด้านคุณธรรมโดยนำหลักธรรมเข้ามาประยุกต์ใช้โดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุ ๔ อันได้แก่ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมานัตตตา

เรต้า จันทรเหลียง^{๒๔} ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสังจะ ด้านขันติ ด้านจาคะ ด้านทมะ ปัญหา อุปสรรค คือ ขาดความจริงใจในการให้บริการประชาชน ขาดการควบคุมจิตใจ ขาดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ขาดความพร้อมเพียง มีข้อเสนอแนะคือ ตำรวจจราจรควรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ควรปลูกฝัง การข่มใจ ผู้บังคับบัญชากำกับให้การปฏิบัติงานอยู่ในกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดและลงโทษเมื่อกระทำ ความผิด ฝึกปฏิบัติงานเป็นทีม แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักฆราวาสธรรม ๔ คือ ปลูกฝัง จิตสำนึกเห็นแก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน พัฒนาความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ตระหนักและรักในหน้าที่ ปฏิบัติงานอย่างมีสติ มีความไตร่ตรอง อดทนขยันหมั่นเพียร มีความเสียสละ ดำรงชีวิตให้พอเพียง ฝึกควบคุมอารมณ์โดยใช้ธรรมเข้ากล่อมเกลาจิตใจเพื่อลดความตึงเครียด ปฏิบัติงานตามอุดมคติ ตำรวจอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

โสภิตา จิระพงศ์^{๒๕} ศึกษาวิเคราะห์การดำเนินชีวิตเชิงพุทธของผู้นำในสังคมไทย พบว่า หลักการดำเนินชีวิตของผู้นำเชิงพุทธ ต้องเริ่มจากการเป็นคนดีที่ถึงพร้อมทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม โดยมีหลักธรรมที่เกี่ยวข้อง คือ นาถกรณธรรม ฆราวาสธรรม สปัปฺริสธรรม ๗ พรหมวิหารธรรม และสังคหวัตถุธรรม การประพุดิตนเป็นผู้นำที่ดี โดยมีวิสัยทัศน์ กัลยาณมิตร และการบริหารปกครองที่ดี ด้วยหลักธรรม คือ อปริหานิยธรรม อิทธิบาท ๔ อคติ ๔ และพละ ๔ สำหรับหลักการของอริยสัจ ๔ และโยนิโสมนสิการ เป็นหลักธรรมสำหรับความเข้าใจในธรรมชาติของชีวิต อันส่งผลต่อการพัฒนาจิตใจ ของผู้นำ การวิเคราะห์การดำเนินชีวิตเชิงพุทธเพื่อนำไปสู่การเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่าผู้นำที่ดี ประกอบด้วย การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตและการบริหาร พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถเพื่อนำพาองค์กรและพัฒนาบุคลากรให้เจริญก้าวหน้าทั้งวัตถุและจิตใจ และการสร้าง ประโยชน์สุขแก่สังคม ทั้งนี้ตนเองมีความสุขในการดำเนินชีวิตที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคม

^{๒๔} เรต้า จันทรเหลียง, “การปฏิบัติงานตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของตำรวจภูธร สถานีตำรวจภูธร เมืองขอนแก่น”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๒๕} โสภิตา จิระพงศ์, “ศึกษาวิเคราะห์การดำเนินชีวิตเชิงพุทธของผู้นำในสังคมไทย”, *วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓.

จำลอง ดาวเรือง วัชร คำทะเนตร^{๒๖} ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักสัปปริสธรรมของข้าราชการตำรวจสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล ๘ พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามหลักสัปปริสธรรมของข้าราชการตำรวจสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล ๘ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านคือ ด้านธัมมัญญาตา ด้านอรรถัญญาตา ด้านอรรถัญญาตา ด้านมัตตัญญาตา ด้านกาลัญญาตา ด้านปริสัญญญาตา และด้านปุคคลัญญาตา พบว่า ข้าราชการตำรวจสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล ๘ การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานคือ คุณภาพของงานที่ปฏิบัติไม่มีประสิทธิภาพพอ เนื่องจากปริมาณงานมีจำนวนมากเกินกำลังในแต่ละวันทำให้เกิดปัญหาการติดตามงานเข้ามา สาเหตุมาจากขั้นตอนการสั่งการล่าช้า ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรเน้นนโยบายและยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน โดยการนำหลักสัปปริสธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีคุณธรรมและจริยธรรม ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์และคุ้มค่าในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการต่อไป

ดาบตำรวจไพวัลย์ พรหมนา^{๒๗} ศึกษาการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมของสถานีตำรวจเพื่อประชาชน พบว่า ๑) สภาพทั่วไปของการให้บริการประสบปัญหาด้วยอัตรากำลังไม่เพียงพอ จึงทำให้การให้บริการไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และด้วยบุคลิกภาพที่ไม่พร้อมให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจและสภาพแวดล้อม ด้วยความไม่พร้อมทั้งสถานที่และเทคโนโลยี ขาดประสิทธิภาพการบริหารที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ขาดความน่าเชื่อถือต่อการเลือกปฏิบัติด้วยความยุติธรรมทางอาญา ทำให้สภาพปัญหา ไม่ได้รับการแก้ไขตามความคาดหวังของประชาชน ที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตรา เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาของการจราจรก็เป็นส่วนต่อการปฏิบัติกร ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ขาดการเชื่อมโยงสภาพที่แท้จริง เพื่อเตรียมการพัฒนากุศลกรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ๒) วิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานของสถานีตำรวจเพื่อประชาชน พบว่า สภาพสถานีตำรวจที่เก่าและทรุดโทรม สะท้อนให้เห็นว่าขาดการดูแลบำรุงรักษา มีคดีอาชญากรรม เพราะความอ่อนแอของระบบราชการและระบบการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรม การแพร่ระบาดของยาเสพติด การทำร้ายร่างกาย โจรกรรม ทรัพย์สินต่างๆ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไม่ได้รับการบริการที่ดีจากตำรวจที่มีคุณภาพ โอโง่งเต็มไปด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยังไม่สามารถบริหาร

^{๒๖} จำลอง ดาวเรือง วัชร คำทะเนตร, “การปฏิบัติงานตามหลักสัปปริสธรรมของข้าราชการตำรวจสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล ๘”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^{๒๗} ดาบตำรวจไพวัลย์ พรหมนา, “การพัฒนาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมของสถานีตำรวจเพื่อประชาชน”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๗.

จัดการทรัพยากรของสถานีดำรงต่าง ๆ ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เช่น ในปัจจุบัน ก็คงจะมีแต่ประชาชนในเมืองใหญ่ๆ เท่านั้นที่มีสิทธิที่จะได้รับการบริการที่ดีและมีคุณภาพ ๓) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานีดำรงเพื่อประชาชนตามหลักพุทธธรรมจะได้แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานีดำรงเพื่อประชาชน งานด้านบริหารและการบริการประยุกต์ใช้กับหลักสังคหวัตถุ การอำนวยความสะดวกธรรมทางอาญาประยุกต์ใช้กับข้อคดี ๔ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประยุกต์ใช้กับหลักฆราวาสธรรม การควบคุมและจัดการจราจรประยุกต์ใช้กับหลักสราณียธรรม และการบริหารและพัฒนาบุคคลประยุกต์ใช้กับหลักสปปุริสธรรมซึ่งผู้บริหารระดับสูงของสถานีดำรงเพื่อประชาชน ควรจะมีวิสัยทัศน์การวางแผนแนวทางปฏิบัติตามแผนงาน ขั้นตอน และกระบวนการทำงานได้จากแผน กำหนดทิศทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานีดำรง

๑.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาโรงพักเพื่อการเข้าสู่โรงพักวิถีพุทธของสถานีดำรงภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๑.๘ วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโรงพักเพื่อการก้าวสู่โรงพักวิถีพุทธ ของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ประเด็น ดังนี้

๑.๘.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องมาจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษามุ่งไปที่การสัมภาษณ์มุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีประสบการณ์จริงเพียงอย่างเดียว

๑.๘.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโรงพักเพื่อการก้าวสู่โรงพักวิถีพุทธของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้จำนวน ๑๕ รูป/คน ประกอบด้วย

๑) นายสุทิน จันทรัมย์	นายอำเภอแม่วาง
๒) นายวิรัชชาติ ชี้อตระกูล	ปลัดอาวุโสอำเภอแม่วาง
๓) นายมานพ สายไฮคำ	สาธารณสุขอำเภอแม่วาง หรือผู้แทน
๔) พ.ต.อ.วงศ์พัทธ์ จำรูญพันธุ์	รักษาการแทนผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรแม่วาง
๕) พ.ต.ท.ทีฆาภูมิ บัณฑิตชูสกุล	รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรแม่วาง
๖ พ.ต.ท.พิทักษ์ ทาวงค์	รองผู้กำกับการสอบสวนสถานีตำรวจภูธรแม่วาง
๗) พระครูสุทธิญาณรังสี	เจ้าคณะอำเภอแม่วาง
๘) พระครูสุนทรธรรมโชติ	เจ้าคณะตำบลบ้านกาด
๙) พระครูสุชาติธรรมารุช	เจ้าคณะตำบลแม่วิน
๑๐) นายอุ้นเรือน คำภีโล	ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอแม่วาง
๑๑) นายมงคล กาเหว่า	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาดวิทยาคม
๑๒) นายประดิษฐ์ กันทะวงศ์	หัวหน้าอาสาสมัครตำรวจบ้าน
๑๓) นายสุราษฎร์ฤทธิ์ เจริญวงศ์	หัวหน้าอาสาสมัครหน่วยกู้ภัยนพรัตน์
๑๔) นายใจคำ ตาปัญญา	ปราชญ์ชาวบ้าน
๑๕) นายมูล หน่อแก้ว	มัคนายก วัดพันต่น ตำบลทุ่งปี อำเภอแม่วาง

๑.๘.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒) นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

๓) นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) นำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลต่อไป โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจหลักคุณธรรมและจริยธรรม การจัดสถานที่สภาพแวดล้อมของโรงพักวิถียุทธ และหลักธรรมที่นำมาใช้เพื่อเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงพักเพื่อการก้าวสู่โรงพักวิถียุทธ คือ (๑) หลักสังคหวัตถุ ๔ (๒) หลักอคติ ๔ (๓) หลักสัปปุริสธรรม (๔) หลักพรหมวิหาร ๔ (๕) หลักศีล ๕ และ (๖) หลักไตรสิกขา

๑.๘.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ทั้งนี้ ข้อมูลที่จัดเก็บรวบรวมในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ประกอบด้วย

๑) ข้อมูลปฐมภูมิ (Secondary Data) คือ การเก็บข้อมูลเอกสาร (Documentary) โดยการศึกษาค้นคว้าจากพระไตรปิฎก และสารงานวิจัยต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย นโยบาย แผนงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เอกสารทางวิชาการ รายงานวิจัย บทความวารสาร วิทยานิพนธ์ ตลอดจนรายงานการประชุมต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันจะทราบถึงรูปแบบการดำเนินงานพัฒนาโรงพักแม่วาง เพื่อก้าวสู่การเป็นโรงพักวิถียุทธ เพื่อประชาชนภายใต้กรอบวิถียุทธศาสนา

๒) ข้อมูลทุติยภูมิ (Primary Data) คือ การเก็บข้อมูลภาคสนามหรือจากพื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทั้งนี้ เพราะการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและทำการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนาด้วยเครื่องบันทึกเสียง ทั้งนี้ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ ๑-๒ ชั่วโมง

๑.๘.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) แล้วนำเสนอในรูปแบบการพรรณนา

๑.๙ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๙.๑ ทำให้ทราบถึงแนวคิดคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๑.๙.๒ ทำให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงพักแม่วาง เพื่อก้าวสู่การเป็น
โรงพักวิถีพุทธ

๑.๙.๓ ได้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นรูปแบบโรงพักวิถีพุทธของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัด
เชียงใหม่